

11. Међу понуђеним планинама Африке пронађи и прецртај три уљеза.

Атлас, Алтај, Килиманџаро, Кенија, Алпи, Дракенске планине, Попокатепетл, Капске планине

12. Заврши реченицу. Највећи систем дубоких раседа на свету, који се простира у источном делу Африке се назива _____.

13. Ако је тврдња тачна заокружи слово Т, а ако је нетачна слово Н

Најмања пустиња Африке је Сахара	Т	Н
Најмању количину падавина добијају места на повратницима	Т	Н
Најнижи делови Африке се налазе на Језерској висоравни	Т	Н
У Северној Африци има највише оаза	Т	Н

14. У левој колони дате су неке од планина у Африци, а у десној висоравни са којих се издижу. Повежи их уписивањем одговарајућих слова на линије.

а) Тибести	_____ Сахарска висораван
б) Килиманџаро	
в) Кенија	_____ Језерска висораван
г) Ахагар	

15. Међу понуђеним висоравнима Африке увукла су се и три уљеза. Пронађи их и заокружи

Сахарска висораван, Суданска висораван, Патагонија, Језерска висораван, Тибет, Етиопско-сомалијска висораван, Јужноафричка висораван, Пештерска висораван

16. Заокружи тачан одговор. Количина падавина се повећава:

- а) од повратника ка екватору
- б) од екватора ка повратницима
- в) од крајњег југа и севера ка повратницима
- г) свугде има доста падавина

17. Са леве стране су дати климатски типови, а са десне области које захватају. Повежи их уписујући број на одговарајуће линије.

1.екваторијална клима	_____ крајњи север и југ континента
2.клима савана (тропска клима)	_____ области око повратника
3.пустињска клима	_____ централни делови Африке
4.средоземна клима	_____ области између Екватора и повратника

18. Повежи климатски тип, дат са леве стране, са вегетацијом, датом са десне стране тако што ћеш уписати слово на одговарајуће линије.

а) екваторијална клима	_____ макија, маслине, јужно воће, винова лоза
б) тропска клима	_____ прашуме
в) сува суптопска клима	_____ саване
г) средоземна клима	_____ пустиње и полупустиње

19. Шта је мангрова? _____

20. Допуни следеће реченице. Најдужа река Африке је _____, а највећу количину воде има река _____ . Највеће језеро Африке је _____ језеро или _____, док су дугачка и дубока језера Источне Африке смештена у _____. Река _____ се улива у језеро Чад.

21. Повежи речне токове Африке са леве стране са морима и океанима у које се уливају, уписујући број на одговарајуће линије.

1. Нигер _____ Индијски океан
2. Конго _____ Индијски океан
3. Лимпопо _____ Атлантски океан
4. Замбези _____ Атлантски океан
5. Нил _____ Средоземно море
6. Орање _____ Средоземно море
7. Шари _____ Средоземно море

22. Заокружи тачан одговор. Највеће вештачко језеро у Африци и на свету је:

- а) Насерово језеро
- б) језеро Волта
- в) Самара језеро
- г) Горковско језеро

23. Заокружи тачан одговор. Највећи део становништва Африке припада:

- а) европеидној раси
- б) монголоидној раси
- в) аустралоидној раси
- г) негроидној раси

24. Израчунај просечну густину насељености Африке ако знаш да на површини од 30 370 000 км² живи око 922 011 000 становника. Рачун: _____ Решење: _____

25. Шта чини границу између „беле“ и „црне“ Африке? _____

26. Лево су дате групе народа, а десно делови Африке које оне насељавају. Повежи их уписујући слово на одговарајуће линије.

а) Арапи	_____ басен реке Конго
б) Копти	_____ планине Атлас
в) Туарези	_____ север Африке
г) Бербери	_____ пустиња Калахари
д) Пигмеји	_____ Египат
ђ) Бушмани	_____ пустиња Сахара

27. Заокружи тачан одговор. Највећу густину насељености имају:

- а) долина Нила и пустиња Сахара
- б) долина Нила и Викторијино језеро
- в) басен Конга и Камерунске планине
- г) Јужноафричка висораван и Калахари

28. Заокружи тачан одговор. Најмногољуднија земља Африке је:

- а) Египат
- б) Алжир
- в) Судан
- г) Нигерија

29. Када кажемо кафа мислимо на _____, а када кажемо Кафа мислимо на _____.

30. Дате су неке тврдње везане за пољопривреду Африке. Слово А стави иза оне која се односи на примитивну (домородачку) производњу, а слово Б иза оне која се односи на плантажну производњу.

- а) производи се за властите потребе ____
- б) производи се за извоз ____
- в) приноси по хектару су велики ____
- г) гаје се кафа, чај, зачини, банане, кикирики, памук ____
- д) гаје се просо, маниока, батата, банане, кукуруз ____

31. Заокружи тачан одговор. Нафта, природни гас и фосфати су природно богатство:

- а) Северне Африке
- б) Источне Африке
- в) Западне Африке
- г) Јужне Африке

32. Заокружи тачан одговор. Угаљ, гвожђе, дијаманти, злато, платина су природно богатство:

- а) Северне Африке
- б) Источне Африке
- в) Западне Африке
- г) Јужне Африке

33. Заокружи тачан одговор. Највећи афрички произвођач нафте је:

- а) Алжир
- б) Либија
- в) Нигерија
- г) Судан

34. На основу датих одлика препознај о којој регији Африке је реч.

- а) пирамиде, камиле, нафта, Арапи, оазе, Нил, пустиња - _____ Африка;
- б) мува це це, ебола, нафта, Конго, гориле, Пигмеји, Шаба - _____ Африка;
- в) висоравни, Масаи, Кафа, глад, језера, сафари, банане - _____ Африка;
- г) Калахари, платина, злато, апартхејд, Окаванго, Бури - _____ Африка;

35. Које земље Северне Африке називају земљама Магреба? То су _____
_____.

РЕШЕЊА

1. Прецртати речи: разуђене, Гринич и западну.

Африка спада у **неразуђене** континенте.

Африку **Екватор** готово да полови на два једнака дела.

Највећи део Африке има **источну** географску дужину.

2. Највећи део Африке лежи у: **в) жарком топлотном појасу**

3. Назив Африка потиче од берберског племена **Афри** које је живело на простору Северне Африке. Други извор тврди да име потиче од арапске речи **Афер** што значи **земља црних људи**.

4. У односу на Африку Европа је на **северу**, Азија је на **североистоку**, Аустралија је на **истоку**, Северна Америка на **северозападу** а Јужна Америка на **западу**.

5. Африку са севера запљускују воде **Средоземног мора**, са североистока воде **Црвеног мора**, са истока **Индијског океана**, а са запада воде **Атлантског океана**.

6. Африка је Европи најближа на простору **Гибралтарског мореуза**, а од Азије је дели **Суецки канал**.

7. Копнени истраживач Африке, који је, између осталог открио и Викторијине водопаде, био је: **б) Дејвид Ливингстон**

8. У неразуђеној обали Африке издвајају се једно велико полуострво – **Сомалијско полуострво (рог Африке)**, једно веће острво - **Мадагаскар** и један велики залив – **Гвинејски залив**.

9. Н Северна Африка

В Источна Африка

Н Западна Африка

В Јужна Африка

10. Највећи део пустиња света па и Африке лежи: **в) око повратника** (на 23,5° географске ширине)

11. Уљези су: **Алтај** (громадна планина централне Азије), **Алпи** (веначне планине јужне Европе), **Попокатепетл** (вулканска планина у Централној Америци – Мексику).

12. Највећи систем дубоких раседа на свету, који се простире у источном делу Африке се назива **Велики источноафрички ров**.

13. **Н ; Т ; Н ; Т ;**

Највећа пустиња Африке и света је Сахара.

Најмању количину падавина добијају места на повратницима. Тамо влада пустињска клима.

Највиши делови Африке се налазе на Језерској висоравни (вулкани Кенија и Килиманџаро).

У Северној Африци има највише оаза (места у пустињама где подземна вода избија на површину).

14. **а, г ; б, в ;**

а) Тибести - Сахарска висораван

б) Килиманџаро - Језерска висораван

в) Кенија - Језерска висораван

г) Ахагар - Сахарска висораван

15. Заокружити: **Патагонију** (југ Јужне Америке), **Тибет** (Азија) и **Пештерску висораван** (југ Србије).

16. Количина падавина се повећава: **а) од повратника ка екватору**

17. **4 ; 3 ; 1 ; 2 ;**

1. екваторијална клима - централни делови Африке
2. клима савана (тропска клима) - области између Екватора и повратника
3. пустињска клима - области око повратника
4. средоземна клима - крајњи север и југ континента

18. **г ; а ; б ; в ;**

- а) екваторијална клима - прашуме
- б) тропска клима - саване
- в) сува суптопска клима - пустиње и полупустиње
- г) средоземна клима - макија, маслине, јужно воће, винова лоза

19. **Мангрова** је дрвенаста и жбунаста вегетација у приобалним деловима екваторијалних и тропских подручја, која се прилагодила опстанку у сланој води.

20. Најдужа река Африке је **Нил**, а највећу количину воде има река **Конго**. Највеће језеро Африке је **Викторијино** језеро или **Укереве**, док су дугачка и дубока језера Источне Африке смештена у **Великом источноафричком рову**. Река **Шари** се улива у језеро Чад.

21. **3,4 ; 1,2,6 ; 5 ;**

1. Нигер - Атлантски океан
2. Конго - Атлантски океан
3. Лимпопо - Индијски океан
4. Замбези - Индијски океан
5. Нил - Средоземно море
6. Орање - Атлантски океан
7. Шари се улива у језеро Чад.

22. Највеће вештачко језеро у Африци и на свету је: **б) језеро Волта** (на истоименој реци у Западној Африци). Насерово језеро се налази на реци Нил, а Самара језеро и Горковско језеро на реци Волги.

23. Највећи део становништва Африке припада: **г) негроидној раси**

24. Рачун: $922\ 011\ 000 \text{ ст.} / 30\ 370\ 000 \text{ км}^2 = 30,36 \text{ ст./ км}^2$

25. Границу између беле и црне Африке чини **пустиња Сахара**.

26. **д ; г ; а ; њ ; б ; в ;**

- а) Арапи - север Африке
- б) Копти - Египат
- в) Туарези - пустиња Сахара
- г) Бербери - планине Атлас
- д) Пигмеји - басен реке Конго
- њ) Бушмани - пустиња Калахари

27. Највећу густину насељености имају: **б) долина Нила и Викторијино језеро**

28. Најмногољуднија земља Африке је: **г) Нигерија**

29. Када кажемо кафа мислимо на **топли напитак**, а када кажемо Кафа мислимо на **област Кафа у Етиопији одакле потиче кафа**.

30. а) производи се за властите потребе А
б) производи се за извоз Б
в) приноси по хектару су велики Б
г) гаје се кафа, чај, зачини, банане, кикирики, памук Б
д) гаје се просо, маниока, батата, банане, кукуруз А
31. Нафта, природни гас и фосфати су природно богатство: **а) Северне Африке**
32. Угаљ, гвожђе, дијаманти, злато, платина су природно богатство: **г) Јужне Африке**
33. Највећи афрички произвођач нафте је: **в) Нигерија**
34. а) пирамиде, камиле, нафта, Арапи, оазе, Нил, пустиња - **Северна Африка**;
б) мува це це, ебола, нафта, Конго, гориле, Пигмеји, Шаба - **Западна Африка**;
в) висоравни, Масаи, Кафа, глад, језера, сафари, банане – **Источна Африка**;
г) Калахари, платина, злато, апартхејд, Окаванго, Бури – **Јужна Африка**;
Окаванго је највећа унутрашња делта на свету, ушће истоимене реке у северозападним деловима Пустине Калахари.
Апартхејд је врста државног уређења, постојала до 1995.године у Јужноафричкој Републици, заснова-
ног на расној сегрегацији становништва (расизам под окриљем државе).
35. То су: **Алжир, Тунис и Мароко** (магреб на арапском значи запад)